

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
кафедра української і зарубіжної літератури**

Назва курсу <i>Обов'язковий/вибірковий</i>	Історія української літератури з курсовою роботою. 70-90-х рр. ХІХ ст. <i>Обов'язковий</i>
Ступінь освіти <i>Бакалавр/магістр/доктор філософії</i> Освітня програма	<i>Бакалавр</i> освітня програма «Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література»
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2022-2023/ II курс; IV семестр
Викладач	<i>Єгорова Юлія Миколаївна</i>
Профайл викладача	https://filolog.mdpu.org.ua/sklad-dekanatu-filologichnogo-fakul/kafedra-ukrayinskoyi-i-zarubizhnoyi-lit/sklad-kafedri-ukrayinskoyi-i-zarubizhn/avtochernetka-3/
Контактний тел.	0619) 097 949 17 74
E-mail:	yulia-egorova @ukr.net
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	
Консультації	<i>Очні консультації: щовіторка, згідно графіку самостійної роботи кафедри української і зарубіжної літератури</i> <i>Онлайн-консультації: через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького.</i>

1. Анотація до обов'язкового освітнього компонента

Обов'язковий освітній компонент «Історія української літератури з курсовою роботою 70-90 рр. ХІХ ст.» розкриває конкретні історичні умови епохи, дає характеристику основним літературним напрямам періоду, показує багатогранність явищ, які характеризують літературне життя у другій половині ХІХ століття. Цей освітній навчальний компонент знайомить здобувачів вищої освіти із творчістю найкращих представників літератури 70-90-х рр. ХІХ ст., вчить здобувачів вищої освіти аналізувати твори та оцінювати їхню художню своєрідність. Зміст освітнього компонента охоплює основні літературні процеси, твори найкращих представників зазначеного періоду аналізуються у зв'язку із загальними тенденціями розвитку української літератури у загальноєвропейському контексті. Визначається місце письменника у літературному вітчизняному та світовому контексті, аналізується метод, жанрово-стильова своєрідність творів, система образів і авторська позиція.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО КОМПОНЕНТА

Метою викладання обов'язкового освітнього компонента «Історія української літератури з курсовою роботою. 70-90 рр. ХІХ ст.» є цілеспрямоване, системне вивчення літературного процесу, яке передбачає зорієнтованість у напрямках, течіях і відповідних літературних явищ; набуття знань про спадщину видатних письменників, умінь і навичок аналізувати їхні твори, спираючись на науково-критичні праці та власний досвід, робити певні узагальнення, простежувати творчі, ідейно-тематичні літературні зв'язки; формування думки про важливу роль письменства у розбудові української державності, розвитку національної культури, виховання почуття патріотизму.

Основними завданнями обов'язкового освітнього компонента «Історія української літератури з курсовою роботою. 70-90-х рр. ХІХ ст.» є:

- *розкрити процес розвитку української літератури 70-90- рр. ХІХ століття у її реальних суперечностях, найвидатніших художніх здобутках;*
- *здійснити аналітичне, монографічне вивчення літературних персоналій (І. Нечуй-Левицький, Панас Мирний, Б. Грінченко, І. Карпенко-Карий, М. Старицький, М. Кропивницький, Я. Щоголів, І. Манжура, П. Грабовський, Олена Пчілка, Є. Ярошинська, Н. Кобринська, О. Кониський, Ганна Барвінок, І. Франко);*
- *закцентувати увагу на відтворенні повноти історико-літературних уявлень про український літературний процес 70-90-х рр. ХІХ ст.;*
- *сформуванати навички аналізу літературних творів та суджень про їх наукову, історичну, художню й естетичну цінність;*
- *сформуванати у студентів уміння проектувати та застосовувати отримані знання у процесі наукового дослідження – написання курсової роботи.*

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

У процесі вивчення обов'язкового освітнього компонента «Історія української літератури 70-90-х рр. ХІХ ст.» здобувачі вищої освіти оволодівають такими компетентностями:

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і практичні проблеми у галузі філологічної освіти, що передбачає застосування певних теорій та методів мовознавчої та літературознавчої, а також педагогічної наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

Загальні компетентності

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Здатність проводити дослідницьку роботу, дотримуючись академічної доброчесності, визначати цілі та завдання, обирати методи дослідження, аналізувати результати.

ЗК 11. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології в освітній і професійній діяльності.

Фахові компетентності

ФК 1. Здатність володіти методологічними і теоретичними основами філологічних наук, методик навчання української мови і літератури, методик навчання англійської мови та зарубіжної літератури, базовими знаннями з української мови, теорії та історії української літератури, методик викладання української мови та літератури.

ФК 4. Здатність формувати в учнів предметні компетентності, застосовуючи сучасні підходи, методи й технології навчання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури.

ФК 6. Здатність орієнтуватися у літературному процесі в історико-культурному контексті та використовувати знання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури для формування національної свідомості, культури, ціннісних орієнтацій учнів.

ФК 10. Здатність забезпечувати діалог культур у процесі вивчення української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури, створювати умови для міжкультурної комунікації.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Прн 1 - сучасних філологічних і дидактичних засад навчання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури;

Прн 10 - володіти основними поняттями, термінами, положеннями мовознавства та літературознавства, орієнтуючись на здобутки сучасної науки;

Прн 25 – володіти різними видами аналізу художнього твору, визначаючи його стилеві і поетикальні доміанти, зв'язок твору з культурно-історичною епохою, застосовувати навички критичного мислення для аналізу, синтезу оцінювання інформації

5. ОБСЯГ КУРСУ

Вид заняття	Загальна кількість	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	120	36	36	78

Політика освітнього навчального компонента. Система вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково описується:

- присутність на заняттях та активність здобувачів вищої освіти під час занять;.
- недопустимість пропусків та запізнь на заняття;
- неприпустимість користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття без дозволу викладача;
- курс передбачає роботу в колективі, на заняттях дотримуватись правил роботи у групі, шанобливо ставитись до поглядів один одного;
- середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- дотримання здобувачами вищої освіти політики доброчесності під час виконання самостійної або індивідуальної роботи; при використанні інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання;
- у разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- забезпечити вчасне виконання освітнього компонента – написання курсової роботи.

7. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО КОМПОНЕНТА

7.1 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО КОМПОНЕНТА (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література Інформаційні ресурси	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
2	Тема1. Українське літературне життя 70-90-х рр. XIX ст.	Лекційне заняття (2 год.)	Література: 1–4; 14; 38, 56 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5;			
2	Тема1. Літературний процес 70-90-	Семінарське заняття (2 год.)	Література: 1–4; 38, 56; 23,	Переглянут и презентацію	5	упродовж четвертого навчальног

	х рр. XIX ст.		36,38, 44,46 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5	лекції, анотувати прочитану додаткову літературу		о семестру (перший періодични й контроль)
6	Тема 1. Літературно- критична діяльність М. Драгомано ва.	Самостійна робота (6 год.)	Література: 1–4; 6, 7, 14, 16, 25, 63 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5, 10	Законспекту вати статтю І. Франка «Література , її завдання та найважливі ші ціхи».		упродовж четвертого навчальног о семестру (перший періодични й контроль)

10	Тема 2–3 Творчість І. Нечуя- Левицького .	Лекційне заняття Лекція / проблемний виклад (4 год.) Самостійна робота (6 год.)	Література: 1–4; 2, 3, 22, 35, 46 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5	Переглянути художній фільм режисера В.Городька «Кайдашева сім'я» (адреса в Інтернеті: http://cheslavval.livejournal.com/30615.html) і підготувати невелике повідомлення про майстерність екранізації однойменної повісті І. Нечуя- Левицького.		упродовж четвертого навчальног о семестру (перший періодични й контроль)
8	Тема 2 Тематично- жанрове розмаїття творчості І. Нечуя- Левицького	Семінарське заняття (з елементами інтерактив-них форм роботи) (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	Література: 1–4; 2, 3, 22, 35, 46 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5	Вивчити уривок з «Миколи Джері» (напам'ять). Проаналізува ти статті і нариси письменника (за вибором студента)	5	упродовж четвертого навчальног о семестру (перший періодични й контроль)
4	Тема 4–5 Особливості творчості	Лекційне заняття Лекція-візуалізація (4 год.)	Література: 1–4; 40, 52, 61,	Відповіді на питання, тестові		упродовж четвертого навчальног

	Панаса Мирного		Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5	завдання .		о семестру (перший періодични й контроль)
10	Тема 3 Багатогран ність творчості Панаса Мирного	Семінарське заняття (4 год.) Самостійна робота (6 год.)	Література: 1–4; 40, 52, 61, Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5	Переглянути фільм «Гуляща». Порівняти з романом «Повія». Опрацювати статтю: В. Зарва «Панас Мирний та Федір Достоевськи й (елементи просвітницьк ого роману виховання).» Написати реферат: «Панас Мирний і наша сучасність», виконавши презентацію. (на вибір здобувача)	5	упродовж четвертого навчальног о семестру (перший періодични й контроль)
2	Змістовно- художні особливості малої прози Панаса Мирного	Семінарське заняття (2 год.)				
4	Тема 6–7. Особливості індивідуально го стиля Б. Грінченка	Лекційне заняття (4 год.)	Література: 1–4; 5; 25, 42, 43 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 4, 5	анотувати прочитану додаткову літературу		упродовж четвертого навчальног о семестру (перший періодични й контроль)
2	Тема 4. Творчість Б.Грінченка в контексті розвитку	Семінарське заняття (2 год.)	Література: 1–4; 5; 25, 42, 43 Інформаційні ресурси:	Відповіді на питання, тестові завдання	5	упродовж четвертого навчальног о семестру (перший

	української літератури XIX століття		1,2, 3, 4, 5			періодичний контроль)
2	Тема 4. Дилогія Б.Грінченка з селянського життя («Серед темної ночі», «Під тихими вербами».	Семінарськезаняття (2 год.)				
4	Тема 8 Розвиток драматургії 70-90-х рр. XIX ст. (М. Кропивницький, М. Старицький, І. Карпенко-Карий).	Лекційне заняття (проблемний виклад) (4 год.)	Література: 1-4; 6, 7, 10, 11, 16, 23, 24 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5	Демонстрація презентації, перегляд фрагментів відео		упродовж четвертого навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Тема 9-10 Жанрово-тематичне розмаїття творчості Марка Кропивницького, М.Старицького	Лекційне заняття (проблемний виклад) (2 год.)	Література: 1-4; 6; 43; 46, ; 49 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5	Відповіді на питання, тестові завдання		упродовж четвертого навчального семестру (другий періодичний контроль)
8	Тема 5 Жанрово-тематичне розмаїття творчості М. Кропивницького.	Семінарськезаняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	Література: 1-4; 6; 43; 46, ; 49 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5 розмаїття	Законспектувати статтю: Новиков А. Драматургія Марка Кропивницького і національна свідомість // Рідні джерела. М.Старицького 2002. №4. С. 9-12.	5	упродовж четвертого навчального семестру (другий періодичний контроль)

2	Жанрово-тематичне розмаїття творчості М. Старицького	Семинарськезаняття (2 год.)				
4	Тема 11–12. Новаторство І. Карпенка-Карого в історії українського літературного процесу.	Лекційне заняття Лекція -візуалізація (4 год.)	Література: 1–4; 10, 33, 34, 59 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5	Відповіді на питання, тестові завдання		упродовж четвертого навчального семестру (другий періодичний контроль)
10	Тема 6 Новаторство І. Карпенка-Карого-комедіографа, драматурга	Семинарськезаняття (4 год.) Самостійна робота (6 год.)	Література: 1–4; 10, 33, 34, 59 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5	Переглянути виставу за комедією «Хазяїн». Написати рецензію на неї.	5	упродовж четвертого навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	І. Карпенко-Карий-реформатор української драми-	Семинарськезаняття (2 год.)				
6	Творча спадщина Є.Ярошинської.	Самостійна робота (6 год.)	Література: 1–4; 14 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5	Відповіді на питання, тестові завдання		упродовж четвертого навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Тема 13 Тематичне розмаїття поетичної спадщини Я. Щоголева І. Манжури, П. Грабовського	Лекційне заняття (2 год.)	Література: 1–4; 6, 7, 10, 12, 17, 32 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5	Відповіді на питання, тестові завдання		упродовж четвертого навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Лірика Я. Щоголева	Семинарськезаняття (2 год.)				

	I. Манжури					
6	Картини пореформеного села в оповіданнях Олени Пчілки	Самостійна робота (6 год.)	Література: 1–4; 13, 19 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5	Аналіз оповідань письменницьких, присвячених дитячій долі селян. Аналіз оповідань, присвячених злиденному життю		упродовж четвертого навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	Особливості індивідуального стилю Н. Кобринської	Самостійна робота (4 год.)	Література: 1–4; Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5	Вивчити вірші напам'ять (на вибір студента) за шкільною програмою для 5–9 кл.		впродовж четвертого навчального семестру (другий періодичний контроль)
8	Народницька проза: О. Кониський, Ганна Барвінок	Самостійна робота (8 год.)	Література: 1–4; 31 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5	Переглянути театральну виставу І.Карпенка-Карого(на вибір студента), написати рецензію на неї		упродовж четвертого навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	Тема 14–15. Творчість І.Франка. Поетична спадщина І.Франка. Оцінка творів літературними критиками.	Лекційне заняття Лекція -візуалізація (4 год.)	Література: 1–4; 7, 9, 15, 20, 21 27, 28, 29, 30, 48, 54 55, 66 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5, 10	Відповіді на питання, тестові завдання		впродовж четвертого навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	П. Грабовський-фольклорист.	Самостійна робота (4 год.)	Література: 1–4; 6, 8, 14, 16, 25, 39, 63	Відповіді на питання, тестові завдання		

			Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5			
4	Літературно-критична спадщина І. Франка Роль І. Франка у розвитку української фольклористики	Самостійна робота (4 год.)	Література: 1–4; 14, 63 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5	анотувати прочитану додаткову літературу, скласти тези		упродовж сьомого навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Тема 7. Творчі шукання І.Я. Франка	Семінарське заняття (з використанням кейс-технології) (2 год.)	Література: 1–4; 7, 9, 15, 20, 21, 27, 28, 29, 30, 48, 54 55, 66 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5, 10	анотувати прочитану додаткову літературу, скласти тези	5	упродовж сьомого навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Жанрова різноманітність поем І. Франка	Семінарське заняття (2 год.)				
2	Епічні твори І. Франка	Семінарське заняття (2 год.)				
3	Творча спадщина Т. Зінківського	Самостійна робота (3 год.)	Література: 1–4; 2, 5, 6 8, 13, , 16, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5	Відповіді на питання, тестові завдання		упродовж сьомого навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Тема 16. Жанрова різноманітність поем. І. Франка	Лекційне заняття Лекція -візуалізація (2 год.)	Література: 1–4; 2, 3, 5, 6 8, 13, 16, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5	Анотувати прочитану додаткову літературу		упродовж сьомого навчального семестру (другий періодичний контроль)
6	Тема 17. Проза І. Франка	Лекційне заняття Лекція -візуалізація (2 год.)	Література: 1–4; 2, 3, 5, 6 8, 13,	Переглянути художній фільм		упродовж сьомого навчального

		Самостійна робота (4 год.)	16, 25, 48, 54 55, 66 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5	«Пастка» за твором І.Франка «Перехресні стежки». Здійснити порівняльни й аналіз. Опрацюват и статтю Л.Копейцев ої ()		о семестру (другий періодични й контроль)
2	Тема 8 Епічні твори І. Франка	Семінарське заняття (2 год.)	Література: 1–4; 7, 9, 15, 20, 21 27, 28, 29, 30, 48, 54 55, 66 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5, 10	Відповіді на питання, тестові завдання	5	упродовж сьомого навчальног о семестру (другий періодични й контроль)
2	Тема18. Тематична та жанрова різноманітність драматургічної спадщини І. Франка.	Лекційне заняття Лекція -візуалізація (2 год.)	Література: 1–4; 7, 9, 15, 20, 21 27, 28, 29, 30, 48, 54 55, 66 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5, 10			упродовж сьомого навчальног о семестру (другий періодични й контроль)
5	Тема 9 Проблемати ка драматургії І. Франка	Семінарське заняття (2 год.) Самостійна робота (3 год.)	Література: 1–4; 7, 9, 15, 20, 21 27, 28, 29, 30, 48, 54 55, 66 Інформаційні ресурси: 1,2, 3, 5, 10	Переглянут и театральну виставу «Украдене щастя», написати рецензію на неї	5	упродовж сьомого навчальног о семестру (другий періодични й контроль)

7.2. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО КОМПОНЕНТА (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Українське літературне життя 70-90-х рр. XIX ст.	<p>1. Шляхи розвитку літератури:</p> <p>а) жанрово-тематичне розмаїття поезії, прози, драматургії;</p> <p>б) нові тенденції в змалюванні життя селянства і робітників;</p> <p>в) нові образи позитивного героя.</p> <p>2. Реалізм та його особливості на українському ґрунті.</p> <p>3. Співвідношення національного і загальнолюдського.</p>

	<p>4. Основні риси українського модернізму.</p> <p>5. Розвиток літературно-теоретичної думки</p>
Творчість І. Нечуя-Левицького	<p>3. Тематично-жанрове розмаїття творчості І. Нечуя-Левицького.</p> <p>4. Твори з життя селянства.</p> <p>5. Епічні твори письменника про духовенство. Тематика епічних творів з життя інтелігенції.</p> <p>6. Історичні твори митця.</p> <p>7. Драматургія письменника.</p>
Особливості творчості Панаса Мирного	<p>1. Змістовно-художні особливості малої прози Панаса Мирного</p> <p>2. Соціально-психологічні романи письменника.</p> <p>3. Новаторство митця.</p> <p>4. Особливості індивідуального стилю митця.</p>
Особливості індивідуального стилю Б. Грінченка	<p>1. Поетична творчість письменника.</p> <p>2. Ліро-епічні твори письменника.</p> <p>3. Психологічні оповідання митця.</p> <p>4. Дилогія про село.</p> <p>5. Тема інтелігенції у творчості письменника.</p> <p>6. Драматургія письменника</p>
Розвиток драматургії 70-90-х рр. XIX ст. (М. Кропивницький, М. Старицький, І. Карпенко-Карий).	<p>1. Історія створення професійного театру.</p> <p>2. Творча біографія митців сценічного мистецтва.</p>
Жанрово-тематичне розмаїття творчості Марка Кропивницького. Жанрово-тематичне розмаїття творчості М.Старицького	<p>1. Значення драматичних творів М.Кропивницького, М. Старицького у розвитку української драматургії II половини XIX століття.</p>
Новаторство І. Карпенка-Карого в історії українського літературного процесу.	<p>1. Життєвий і творчий шлях І.Карпенка-Карого.</p> <p>2. Тема трагічної жіночої долі (драма «Безталанна», «Наймичка»): психологічний портрет головної героїні.</p> <p>3. Історична трагедія «Сава Чалий». Історична основа, жанр твору, тема, сюжет, композиція. Історичні постаті Сави Чалого і Гната Голого.</p> <p>4. Майстерність драматурга в розкритті характерів героїв.</p> <p>5. І.Карпенко-Карий – комедіограф.</p> <p>6. Місце творчості І. Карпенка-Карого у розвитку української драматургії II половини XIX століття.</p>
Тематичне розмаїття поетичної спадщини Я. Щоголева, І. Манжури, П. Грабовського	<p>1. Тематичне розмаїття поетичної спадщини Я. Щоголева, І. Манжури.</p> <p>2. Аналіз поетичної книжки «Слобожанщина»; міфопоетичні сюжети епічної поезії.</p> <p>3. Життєвий і творчий шлях І. Манжури:</p> <p>4. Аналіз збірки «Степові співи та думи»;</p> <p>5. Фольклорні відгуки у поезіях І. Манжури.</p> <p>6. Життєвий і творчий шлях П. Грабовського.</p>
Творчість І.Франка. Поетична спадщина І.Франка. Оцінка творів літературними критиками.	<p>1. Мотиви лірики І. Франка.</p> <p>2. Жанрова система лірики.</p> <p>3. Характер ліричного героя.</p> <p>4. Дев'ять поетичних збірок – дев'ять граней таланту поета.</p> <p>5. Поетика лірики І.Франка.</p>

Жанрова різноманітність поем І. Франка	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика досягнень І.Франка у жанрі поеми. 2. Філософські поеми І.Франка. Поема «Мойсей» – вершина майстерності поета. 3. Історичні поеми («Іван Вишенський», «На Святогорській горі», «Смерть Каїна»). 4. Поетика поем І.Франка.
Проза І. Франка	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тематика, проблеми, характеристика образів малої прози письменника. 2. Творчі пошуки митця у новелістиці. 3. Романістика письменника.
Тематична та жанрова різноманітність драматургічної спадщини І. Франка.	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Мої п'єси – то мій смуток» (І.Франко). 2. Театр І.Франка. 3. Конфлікти, характери, сценічна історія драматичних творів І.Франка. 4. Поетика драматичних творів І.Франка.

7.3. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО КОМПОНЕНТА (СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ)

Теми семінарських занять	Зміст семінарських занять
Шляхи розвитку літератури 70-90-х рр. XIX ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жанрово-тематичне розмаїття поезії, прози, драматургії; 2. Нові тенденції в змалюванні життя селянства і робітників; нові образи позитивного героя. 3. Реалізм та його особливості на українському ґрунті. 4. Співвідношення національного і загальнолюдського.
Тематично-жанрове розмаїття творчості І. Нечуя-Левицького	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шляхи розвитку літератури (проблема зміни жанрів, оповідної манери та оновлення літературних прийомів). 2. Творчі пошуки І. Нечуя-Левицького. 3. Повість «Микола Джеря» як досягнення української аналітичної прози в зображенні кріпацтва та причин бунтарства.
Тематично-жанрове розмаїття творчості І. Нечуя-Левицького	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повість «Кайдашева сім'я» – відображення рис національного менталітету в конкретній ситуації пореформеного села: особливості композиції; пластичність характерів; засоби гумору. 2. Риси індивідуального стилю письменника. 3. Значення творчого набутку І. Нечуя-Левицького.

<p>Багатогранність творчості Панаса Мирного</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сюжет і композиція, проблематика роману Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» 2. Морально-етичні проблеми у романі «Повія». Галерея образів. 3. Засоби створення психологічних портретів героїв. 4. Значення творчості Панаса Мирного.
<p>Багатогранність творчості Панаса Мирного</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сюжет і композиція, проблематика роману Панаса Мирного “Хіба ревуть воли, як ясла повні?” 2. Морально-етичні проблеми у романі “Повія”. Галерея образів. 3. Засоби створення психологічних портретів героїв. 4. 4. Значення творчості.
<p>Змістовно-художні особливості малої прози Панаса Мирного</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Звернення до соціальних проблем, заглиблення в психологію героїв у творах «Казка про Правду та Кривду», «Морозенко», «Сон», «Серед степів». Майстерність письменника у зображенні суспільних конфліктів і образів у творах «Лихий попутав», «Лови», «Серед степів».
<p>Творчість Б.Грінченка в контексті розвитку української літератури XIX століття</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Багатогранність діяльності Б. Грінченка як письменника і культурного діяча. 2. Різноманітність поетичних жанрів та мотивів лірики Б. Грінченка. 3. Поєми Б.Грінченка. Тематика, проблематика, художня майстерність. 4. Мала проза письменника («Без хліба»), міста («Сама, зовсім сама», сатиричні твори письменника («Як я вмер»); тема дитинства у творах письменника («Олеся» та ін.). 5. Особливості прози Б. Грінченка.
<p>Дилогія Б.Грінченка з селянського життя («Серед темної ночі», «Під тихими вербами».</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості прози Б. Грінченка. 2. Зображення класового розшарування села в дилогії Б. Грінченка. 3. Типологічна характеристика образів Романа Сиваша (“Під тихими вербами”) та Максима (роман Панаса Мирного “Хіба ревуть воли, як ясла повні?”). 4. Галерея жіночих образів у романах. 5. Місце дилогії серед прозових творів українських письменників про село.

<p>Жанрово-тематичне розмаїття творчості М. Кропивницького,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Елементи соціальної сатири у комедійних творах М.Кропивницького. 2. Огляд найвідоміших драматичних творів. М.Старицького («Не судилось», «Талан»). 3. Пригодницький сюжет та драматизм історично-драматичної повісті «Оборона Буші». 4. Роль драматургів у розвитку українського театру II половини XIX ст.
<p>Жанрово-тематичне розмаїття творчості М. Старицького</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реалістична основа драми Марка Кропивницького «Дай серцеві волю, заведе в неволю» 2. Тема, драматичний конфлікт, групування персонажів. Елементи мелодраматизму у творі. Реалістичне відтворення нових суспільних явищ у пореформеному селі у драмі «Глитай, або ж Павук». І. Франко про драму.
<p>Новаторство І. Карпенка-Карого-комедіографа, драматурга</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Життєвий і творчий шлях І.Карпенка-Карого. 2. Тема трагічної жіночої долі (драма «Безталанна», «Наймичка»): психологічний портрет головної героїні. 3. Історична трагедія «Сава Чалий». Історична основа, жанр твору, тема, сюжет, композиція. 4. Історичні постаті Сави Чалого і Гната Голого. 5. Комедії письменника «Сто тисяч», «Хазяїн».
<p>Новаторство І. Карпенка-Карого-комедіографа, драматурга</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Життєвий і творчий шлях І.Карпенка-Карого. 2. Тема трагічної жіночої долі (драма «Безталанна», «Наймичка»): психологічний портрет головної героїні. Історична трагедія «Сава Чалий». Історична основа, жанр твору, тема, сюжет, композиція. Історичні постаті Сави Чалого і Гната Голого. Майстерність драматурга в розкритті характерів героїв. І.Карпенко-Карий – комедіограф. Місце творчості І. Карпенка-Карого у розвитку української драматургії II половини XIX століття.
<p>Лірика Я. Щоголева та І.Манжури</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тематичне розмаїття поетичної спадщини Я. Щоголева, І. Манжури.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. аналіз поетичної книжки «Слобожанщина»; міфопоетичні сюжети епічної поезії. 3. Життєвий і творчий шлях І. Манжури: 4. аналіз збірки «Степові співи та думи»; 5. фольклорні відгуки у поезіях І. Манжури. 6. Життєвий і творчий шлях П. Грабовського.
Творчі шукання І.Я. Франка	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія створення та видання збірки «З вершин і низин», своєрідність її композиції. Мотиви й образи лірики І.Франка. 2. Місце збірки «Зів'яле листя» в культурному 3. Тематика і проблематика поем І. Франка. 4. Філософський зміст, поеми І.Франка «Іван Вишенський». Синтез історичних фактів, наукових розмислів. Проблема духовного вибору, усвідомлення самопожертви як способу здобуття моральної досконалості. Патріотична ідея в творі. Неоромантично-символічна образність в поемі. Своєрідність композиції твору. 5. Поема «Мойсей» – один з вершинних творів І. Франка. Проблематика поеми, її філософський зміст, суголосний національній дійсності, художня візія свободи та обов'язку, багатство образів, своєрідність стильового вирішення
Жанрова різноманітність поем І. Франка	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика досягнень І.Франка у жанрі поеми. 2. Філософські поеми І.Франка. Поема «Мойсей» – вершина майстерності поета. 3. Історичні поеми («Іван Вишенський», «На Святогорській горі», «Смерть Каїна»). 4. Поетика поем І.Франка.
Епічні твори І. Франка	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз оповідань, новел І. Франка: тематика, проблеми, характеристика образів. 2. Основні композиційні плани роману «Перехресні стежки». 3. Моделювання взаємин у творі. Характеристика образів. 4. Значення творчої спадщини письменника.
Проблематика драматургії І. Франка	<ol style="list-style-type: none"> 1. Франко як історик, критик українського театру. 2. Тематична та жанрова різноманітність драматургічної спадщини Франка. 3. Соціально-побутова психологічна драма «Украдене щастя». Сюжет драми, головні

герої, конфлікт у творі, проблематика.

7.4 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО КОМПОНЕНТА (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Літературно-критична діяльність М. Драгоманова,	<ol style="list-style-type: none"> 1. Естетичні та філософські погляди М. Драгоманова. 2. Участь М. Драгоманова у літературній дискусії. 3. Аналіз однієї із статей літературного критика
Творча спадщина Є. Ярошинської.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Життєвий і творчий шлях Є. Ярошинської. 2. Загальний огляд творчості Є. Ярошинської
Картини пореформеного села в оповіданнях Олени Пчілки	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз оповідань письменниці, присвячених дитячій долі. 2. Аналіз оповідань, присвячених злиденному життю селян.
Особливості індивідуального стилю Н. Кобринської	<ol style="list-style-type: none"> 1. Життєвий і творчий шлях Н. Кобринської. 2. Мала проза письменниці. 3. Поетикальні особливості прози мисткині.
Народницька проза: О. Кониський, Ганна Барвінок	<ol style="list-style-type: none"> 1. Життєвий і творчий шлях письменників. 2. Особливості індивідуального стилю письменників.
П. Грабовський-фольклорист	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальний огляд фольклористичної спадщини поета. 2. Вивчити напам'ять вірш П. Грабовського «Я не співець чудової природи». 3. Аналіз збірки «Пролісок», фольклорної поезії П. Грабовського. Символічні образи.
Літературно-критична спадщина І. Франка Роль І. Франка у розвитку української фольклористики	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз літературно-критичної спадщини І. Франка 2. Роль І. Франка у розвитку української фольклористики.
Творча спадщина Т. Зіньківського	<ol style="list-style-type: none"> 1. Життєвий і творчий шлях письменника. 2. Тема села в оповіданнях Т. Зіньківського. 3. Т. Зіньківський –байкар.
Т. Бордуляк. Оповідання з галицького життя.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Творча біографія Тимофія Бордуляка 2. Загальна оцінка творчості.

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>За семестр з курсу обов'язкового освітнього компонента «Історія української літератури з курсовою роботою. 70-90-і рр. XIX ст.» проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність здобувача на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності здобувача на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).</p> <p>Здобувач вищої освіти має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки. Якщо підсумковим контролем вивчення дисципліни є диференційований або недиференційований залік, то набраних таким чином 60 і більше балів достатньо для його зарахування.</p> <p>Підсумковим контролем є залік (див. вище положення).</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>«5» – Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Здобувач вищої освіти здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому</p>

	<p>окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття впродовж двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану), ненаписані контрольні-тестові роботи (модулі) є підставою для недопущення здобувача вищої освіти до підсумкового контролю, яким є залік.</p>

9. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Під час проведення занять з обов'язкового освітнього «Історія української літератури з курсовою роботою. 70-90-і рр. XIX ст.» застосовуються наступні методи:

Інтерактивні: креативні вправи (підбери музику, літературний диспут, кейс-технології, пошуково-дослідницькі проекти, майстер-клас

Словесні: лекція візуалізація, лекція прес-конференція, проблемна лекція, евристична бесіда, навчальна дискусія, оглядова лекція, тематична, лекція, семінар-розгорнута бесіда, міні-лекція, семінар-дискусія

Наочні: технології візуалізації навчального матеріалу (скрайбінг, інтелект-карта).

До форм контролю з обов'язкового освітнього компонента «Історія української літератури з курсовою роботою. 70-90-і рр. XIX ст.» відносяться: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, тестовий контроль, презентації з використанням засобів Microsoft Office PowerPoint, InShot та платформи ZOOM, виконання творчих індивідуальних завдань під час практичних занять, оцінювання підсумкового (семестрового) контролю; виконання завдань для самоконтролю

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Історія української літератури XIX ст. (70-90-ті роки): У 2 кн.: Підручник / За ред. О. Гнідан. К.: Ленвіт, 2002. 457 с.
2. Історія української літератури XIX ст. (70-90-ті роки): У 2 кн.: Підручник / О.Д. Гнідан, Л.С. Дем'янівська, С.С. Краль та ін.; За ред. О.Д. Гнідан. К.: Вища школа, 2003. Кн.1. 575 с.

Допоміжна

1. Вертій О. «Українська ідея» як феномен літератури. Народне джерело творчості П. Грабовського // Дивослово. 2013. № 3. С. 15–20.
2. Гаврилова Т. Народознавчий аспект повісті І. Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я» // Українська література в загальноосвітній школі. 2005. № 4. С. 34–38.
3. Голобородько Я. Грінченко: просвітитель-письменник та вчений універсал // Українська мова і література в школі. 2004. № 5. С. 58–61.
4. Гомон П. «В мені завжди жив перш над усе українець» (Спроба сучасного осмислення життєпису П.А. Грабовського) // Укр. літ. в загальноосв. шк. 2000. № 1. С.7.
5. Грицак Я. Пророк у своїй вітчизні. Франко та його спільнота (1856–1886). К.: Наукова думка, 2006. 632 с.
6. Гундорова Т. Франко не Каменяр. Франко і Каменяр. К.: Критика, 2006. 352 с.

- 7.Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст: франківський період. К.: Освіта, 2006. 156 с.
- 8.Зарва В. Панас Мирний та Ф. Достоевський: елементи просвітницького роману виховання // Українська мова та література. 2008. №22–24. Червень. С. 22–24..
- 9.Каневська Л. Злочин і кара по-франківськи, або ж неспростовані докази людиновимірності // Слово і час. 2005. № 9. С.88–91.
10. Каневська Л. Чоловік не сам живе на світі, а з людьми. Художньо-психологічна концепція міжособистісних взаємин у романістиці Івана Франка // Дивослово. 2004. № 3. С. 55–58.
11. Кирей В. За Стеблева, де народився великий українець, видно набагато далі: (І. Нечуй-Левицький) // Урядовий кур'єр. 2008. 1 квітня. С. 12.
12. Козар Л. У рідному краю живеш як чужий: фольклористична діяльність Б. Грінченка // Українська мова та література. 2014. С. 42–44.
13. Копейцева Л.П. Проблема автора та авторської позиції в сучасному літературознавстві // Наукові записки Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди / Серія літературознавство. Вип. 2 (58). Харків: ППВ Нове слово, 2009. С. 168–174.
14. Копейцева Л.П. Системотворчі складові моделі в творчості І. Франка та В.Теккеря // Наукові записки Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди / Серія літературознавство. Вип. 1 (69). Харків: ППВ Нове слово, 2012. С. 99–105.
15. Копейцева Л.П., Міц К.С. Параметральні характеристики хронотопу в прозовій творчості І. Франка (за романами «Петрії і Довбушуки» та «Перехресні стежки») Zbiór artykułów naukowych recenzowanych. (1) Z 40 Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej Naukowo- Praktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii. 31.03.2019) Warszawa, 2019. 100 str.
16. Копейцева Л.П. Сучасні тенденції інтерпретації творчості І.Франка у літературознавстві та дидактиці / Копейцева Л.П., Галак Я.О. // Мова. Свідомість Концепт : зб. наук. праць / відп. ред. О.Г. Хомчак. Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2016. Вип. 6. С. 234–237.
17. Копейцева Л.П. Часопросторові моделі у романістичному дискурсі І. Франка (за романами «Перехресні стежки» та «Петрії і Довбушуки») / Копейцева Л.П., Міц К.С. // Мова. Свідомість. Концепт : зб. наук. праць / відп. ред. О.Г. Хомчак. Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2018. Вип. 8. С. 101 – 104.
18. Копейцева Л.П. Архетипні образи як філософсько-естетичні маркери лірики О.Кониського // Наукові записки Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди / Серія літературознавство. Вип. 1 (65). Харків: ППВ Нове слово, 2011. С. 42–48.
19. Малютіна Н. Явище жанрової інтерактивності у драматургії І. Карпенка-Карого // Слово і час. 2008. № 1. С. 53–61.
20. Мацько Л. Роль художньої мовотворчості та наукової діяльності І. Нечуя-Левицького в історії української літературної мови // Українознавство. Календар-щорічник. 2003. К. : Поліграфкнига, 2002. С. 12.
21. Наєнко М.К. «Іван Франко: тяжіння до модернізму» К.: «Академвидав», 2006. 96 с.
22. Пахаренко В. Українська література (профільний рівень) : підруч. для 10 кл. закл. загальн. середн. освіти / Василь Пахаренко. — К. : Грамота, 2018. 272 с.
23. Сверстюк Є. Повернення Олени Пчілки // Українська література // 2000. №35. С. 24.
24. Світанок Вітчизни. Українська література кінця XIX – поч.. XX ст.: посібник (серія «Шкільна бібліотека») / Упорядник А.А. Чичановський. К.: Грамота, 2001. 511с.
25. Скоморовська Н. І. Нечуй-Левицький «Князь Єремія Вишневецький» // Українська мова та література. 2006. Ч. 6–8. С. 30–33.
26. Соколова С. Фразеологія – джерело гумору та сатири повісті І. Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я» // Дивослово. № 10. 2004. С. 11–15.

27. Стецура Ю. Прикрий символ бездушності: за оповіданням Б. Грінченка «Дзвоник» // Українська література в загальноосвітній школі. 2003. № 6. С. 30.
28. Тетеріна О. Переклад у концепції національної літератури Івана Франка // Слово і час. 2007. №12. С. 15–23.
29. Тимків Н. Роль і місце авторської позиції у романі Панаса Мирного «Хіба ревуть воли...» // Українська література в загальноосвітній школі. 2015. № 10. С. 21–24.
30. Ткачук М.П. Українська поезія останньої третини XIX століття: основні тенденції розвитку й естетична стратегія. Тернопіль: Мандрівець, 2018. 235 с..
31. ФРАНКО:НАЖИВО / FRANKO:LIVE © – авторський науково-просвітницький проект Наталі та Богдана Тихолозів про живого Франка. [Електронний ресурс] – <https://frankolive.wordpress.com/>
32. Швець А. І. Кримінальний сюжет і проблеми художнього психологізму та характеротворення у прозі Івана Франка : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.01.01 «Українська література» / А. І. Швець ; Львівський національний університет ім. І. Франка. – Л., 2002. – 21 с.
33. Фурсова Л. Мистецькі паралелі: Мольєр «Міщанин-шляхтич» – І. Карпенко-Карий «Мартин Боруля» // Зарубіжна література в навчальних закладах. 2014. № 4. С. 16–20.
34. Черкаський В.М. Художній світ Панаса Мирного. К.: Дніпро, 1989. 351 с.
35. Шевченко З. Панас Мирний: спроба сучасного прочитання життєвого шляху письменника // Дивослово. 2011. С. 45–48.
36. Шумило Н. Під законом національної самобутності: Українська художня проза і літературна критика кінця XIX- поч. XX ст. К.: Проза, 2013. 268 с.
37. Шурохова А. Трагедія Мольєра в українській літературі. «Мартин Боруля» та «Мина Мазайло» М. Куліша // Зарубіжна література. 2011. Ч. 43. С.11.
38. Якубовська М. Пошуки свого шляху. На прикладі роману Івана Франка «Перехресні стежки» // Дивослово. 2016. № 11 С. 58–61.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. www.nbuv.gov.ua – Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.
2. <http://www.poetryclub.com.ua> – сайт «Клубу поезії», який містить бібліотеку класиків поезії всіх країн.
3. Бібліотека українського центру: <http://ukrcenter.com>
4. Національна бібліотека України для дітей з віртуальною бібліографічною довідкою: <http://chl.kiev.ua>
5. www.nbuv.gov.ua – Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського;
6. Електронна бібліотека української літератури (Торонто) [http:// www.utoronto.ca/elul](http://www.utoronto.ca/elul)
7. Українська бібліотека (<http://www/lib.org.ua>).
8. Журнал «Дивослово» (e-mail dyvoslovo.ukr.net).
9. Академ-прес (<http://www/akadempres.kiev.ua>).
10. Бібліотека діаспори Літературознавство. URL :
11. Бібліотека українських підручників. URL : <http://pidruchniki.ws/>
12. Віртуальний підручник з української літератури. URL : <http://eureka.ucoz.ua/index/0-29>
13. Критика. URL : <https://krytyka.com/ua/journal>
14. https://pidruchniki.com/10160520/literatura/istoriya_ukrayinskogo_literaturoznavstva
15. Онлайн-бібліотека аудіокниг. URL : <https://sluhay.com.ua/>
16. Публічна електронна бібліотека української художньої літератури. URL : <http://>
17. Тека творів. Читиво. URL : <http://chtyvo.org.ua/genre/khudozhnia/books/>
18. 1 Exlibris : українська електронна бібліотека. Історія, публіцистика, художня література.
19. . Ukrlib. Книги журнали статті. URL : <http://www.ukrlib.com/>
20. UA Zone. Бібліотека української поезії. URL : <http://poetyka.uazone.net/>

Список творів для обов’язкового прочитання

1. **І. Нечуй-Левицький.** «Афонський пройдисвіт». «Микола Джеря».» Кайдашева сім'я». «Маруся Богуславка».
2. **Панас Мирний (Рудченко).** «Лихий попутав». «Лихі люди». «Хіба ревуть воли, як ясла повні?». «Повія».
3. **Б. Грінченко.** «Шматок хліба». «До праці». Байки. «Серед темної ночі. Під тихими вербами». «Без хліба». «Сам собі пан». Ліроепічні твори. Вірші.
4. **Олена Пчілка (Ольга Петрівна Драгоманова-Косач).** «Товаришки». «Забавний вечір». «Золота писанка». «Півтора оселедця».
5. **Я. Щоголів.** Збірки «Ворскло», «Слобожанщина». Вірші «Осінь». «Зимовий ранок». «Орел». «Воля». «Щастя». «Ікона».
6. **І. Манжура.** «Старий і музика». «До музи». «Бурлака». «Дума». «Мати». «Над Дніпром». Збірка «Казки та приказки».
7. **П. Грабовський.** Збірки «Пролісою», «З півночі», «Кобза». Вірші «Я не співець чудовної природи». «До сячів». «Швачка». «Веснянка». «До Н. К. С.» «До товариша».
8. Статті «Дещо про творчість поетичну», «Пам'яті Т. Г. Шевченка».
9. **М. Старицький.** Поезії «Місто спить», «Зустріч», «До молоді». Драми. «Не судилось». «Талан».
10. **М. Кропивницький.** «Дай серцю волю заведе в неволю». «Доки сонце зійде, роса очі виїсть». «Глитай, або ж Павук».
11. **Іван Карпенко-Карий (Тобілевич).** «Наймичка». «Безталанна». «Сто тисяч». «Хазяїн». «Мартин Боруля». «Сава Чалий».
12. **І. Франко.** Збірки «З вершин і низин», «Зів'яле листя», «Мій Ізмарagd», Поєми: «Смерть Каїна», «Похорон», «Мойсей». Проза. «Перехресні стежки». «Захар Беркут». Новелістика письменника. Драматургія. «Украдене щастя». «Учитель».
13. Статті. «Література, її завдання і найважливіші ціхи». «Слово про критику». «Із секретів поетичної творчості».
14. **О. Кониський.** Оповідання. Повість «Юрій Горовенко».
15. **Т. Бордуляк.** Оповідання з галицького життя (на вибір студента).
16. **Н. Кобринська.** Оповідання. Воєнні новели (на вибір студента).
17. **Є. Ярошинська.** Оповідання (на вибір студента).
18. **Т. Зіньківський.** Оповідання (на вибір студента)..
19. **Т. Бордуляк.** Оповідання з галицького життя (на вибір студента).

Художній мінімум для вивчення напам'ять

1. Уривок з повісті І. Нечуя-Левицького «Микола Джеря».
2. Б. Грінченко. Весняні сонети (на вибір студента).
3. Я. Щоголів. «Баю-баю».
4. П.Грабовський. «Швачка»; «Я не співець чудовної природи»; «Народові українському».
5. М. Старицький. «Виклику».
6. І.Франко. «Гімн»; «Земле, моя всеплодющая мати», «Гримить»; «Ой ти, дівчино, з горіха зерна». Уривок з поеми «Мойсей»: «Народе мій, замучений, розбитий... закінчуючи: «Твоєму генію мій скромний дар весільний».